45/2016 Sb.
Zákon

ze dne 13. ledna 2016

O službě vojáků v záloze

Vyhlášeno dne 5. února 2016, datum poslední novelizace 1. července 2025

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
Obecná ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje právní postavení vojáka v záloze, průběh vojenské činné služby, na kterou byl voják v záloze povolán, jeho nároky související s výkonem vojenské činné služby, podmínky pro zařazení a vyřazení z aktivní zálohy a podmínky finanční podpory zaměstnavatele vojáka v záloze zařazeného do aktivní zálohy.

§ 2

Služební poměr vojáka v záloze

(1) Voják v záloze, který nastoupil výkon vojenské činné služby (dále jen „voják v záloze ve službě“), je ve služebním poměru k České republice.

(2) Na služební poměr vojáka v záloze ve službě se použijí ustanovení zákona o vojácích z povolání obdobně, nestanoví-li tento zákon jinak.

§ 3

Osobní údaje

(1) O vojácích v záloze se využívají údaje v rozsahu údajů stanovených branným zákonem a údajů stanovených tímto zákonem.

(2) O vojákovi v záloze ve službě se využívají údaje v rozsahu údajů vedených od vzniku služebního poměru vojáka z povolání do jeho zániku podle zákona o vojácích z povolání[1]) a údaje související s dobrovolným převzetím výkonu branné povinnosti vojákem v záloze podle branného zákona.

(3) O vojácích v záloze ve službě se dále pro účely poskytování odměny, motivační odměny nebo finanční podpory zaměstnavateli podle tohoto zákona využívají údaje o

a) probíhajícím studiu vojáka v záloze na vysoké škole a

b) zaměstnavateli vojáka zařazeného do aktivní zálohy (dále jen „voják v aktivní záloze“) nebo vojáka v záloze předurčeného podle § 5b branného zákona, kterými jsou

1. u právnické osoby obchodní firma nebo název, sídlo a identifikační číslo osoby,

2. u fyzické osoby, která je podnikatelem, obchodní firma nebo jméno, rodné číslo, adresa místa podnikání a identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, nebo

3. u zahraniční osoby údaje uvedené v bodě 1 nebo 2 a údaj o adresním místě umístění organizační složky v České republice.

(4) Zdrojem údajů vedených ve vojenské evidenci o vojákovi v záloze předurčeném podle § 5b branného zákona jsou údaje získané podle § 31 odst. 7 a 8 branného zákona, poskytnuté vojákem v záloze na základě tohoto nebo branného zákona a údaje obsažené v dokumentech tvořících osobní spis vojáka v záloze.

(5) Voják v aktivní záloze nebo voják v záloze předurčený podle § 5b branného zákona je povinen oznámit v době, kdy vykonává vojenskou činnou službu, služebnímu orgánu a v době, kdy nevykonává vojenskou činnou službu, řediteli příslušného krajského vojenského velitelství změny v osobních údajích vedených o něm ve vojenské evidenci, a to do 8 dnů ode dne, kdy ke změně došlo. Povinnost podle věty první platí pro vojáka v záloze, který požádal o účast na vojenském cvičení podle branného zákona, v době výkonu vojenské činné služby obdobně.

ČÁST DRUHÁ

Průběh služby

§ 4

Vojenská hodnost

Fyzická osoba se odvedením při odvodním řízení stane vojákem v záloze a náleží jí vojenská hodnost (dále jen „hodnost“) vojín.

§ 5

Doba zařazení do hodnosti

(1) Doba zařazení v hodnosti pro jmenování do vyšší hodnosti činí

a) 2 roky v hodnosti svobodník, desátník, četař a plukovník,

b) 3 roky v hodnosti rotný, rotmistr, poručík a nadporučík,

c) 4 roky v hodnosti nadrotmistr, kapitán a major,

d) 5 let v hodnosti praporčík, nadpraporčík, štábní praporčík a podplukovník.

(2) Pokud voják v záloze dosáhl po dobu zařazení v hodnosti vyššího vzdělání, může být při novém služebním zařazení jmenován do vyšší hodnosti i za dobu kratší, než je uvedeno v odstavci 1, pokud je tato doba delší než polovina doby stanovené pro jmenování do vyšší hodnosti.

§ 6

Jmenování do hodnosti a její úprava

(1) Nedosáhl-li voják v záloze hodnosti stanovené pro služební místo, na které je předurčen rozhodnutím o zařazení do aktivní zálohy, lze ho do hodnosti jmenovat po splnění podmínek pro jmenování do ní.

(2) Dosáhl-li voják v záloze vyšší hodnosti, než je hodnost stanovená pro služební místo, na které je předurčen, je mu hodnost po dobu předurčení stanovena na tuto hodnost.

§ 7

Odnětí hodnosti

(1) Hodnost odnímá

a) prezident republiky vojákovi v záloze v hodnostním sboru generálů na návrh vlády České republiky,

b) ministr obrany vojákovi v záloze v hodnostním sboru nižších a vyšších důstojníků,

c) ředitel Vojenského zpravodajství vojákovi v záloze ve své podřízenosti neuvedenému v písmenu a) nebo b), nebo

d) náčelník Generálního štábu Armády České republiky vojákovi v záloze neuvedenému v písmenech a) až c).

(2) Hodnost vojína nelze vojákovi v záloze odejmout.

§ 8

Rozvržení doby služby vojáka v záloze

(1) Vojákovi v záloze ve službě rozvrhne velitel vojenského útvaru nebo vojenského zařízení (dále jen „velitel útvaru“) dobu služby na dobu vojenského zaměstnání a dobu osobního volna v jednotlivých dnech. Obsahem vojenského zaměstnání je vojenský výcvik, plnění úkolů ozbrojených sil České republiky a jiných služebních úkolů.

(2) Vznikne-li vojákovi v záloze ve službě nárok na náhradní volno, náleží mu za jeho nevyčerpanou část při propuštění z výkonu vojenské činné služby náhrada za každou hodinu neposkytnutého náhradního volna ve výši poměrné části jeho služného a zvláštního příplatku.

(3) Vznikne-li vojákovi v záloze ve službě nárok na volno a nebylo možné ho vyčerpat, protože byl propuštěn v jiném termínu než po vykonání vojenské činné služby ve stanovené délce, náleží mu za jeho nevyčerpanou část při propuštění z výkonu vojenské činné služby za každou hodinu neposkytnutého volna náhrada ve výši poměrné části jeho služného a zvláštního příplatku.

(4) Vykonal-li voják v aktivní záloze z vlastní iniciativy v době mimo vojenskou činnou službu konkrétní činnost v zájmu služby, je povinen to oznámit bezodkladně služebnímu orgánu. Za výkon služby lze takto uznat nejvýše 3 dny takové činnosti.

§ 9

Opuštění vojenského objektu

(1) Voják v záloze ve službě může v době osobního volna opustit vojenský objekt.

(2) Velitel útvaru je oprávněn nařídit vojákovi v záloze ve službě v době jeho osobního volna, aby setrval ve vojenském objektu, pokud to vyžaduje výkon vojenského zaměstnání, kterého se účastní.

§ 10

Vojenský stejnokroj a jeho nošení

Voják v aktivní záloze je oprávněn nosit vojenský stejnokroj i mimo výkon vojenské činné služby. Oprávnění k nošení vojenského stejnokroje prokazuje voják v aktivní záloze vojenským průkazem vydaným podle branného zákona.

§ 11

Zproštění výkonu služby

Při důvodném podezření ze spáchání trestného činu nebo ze závažného porušení služebních povinností, ohrožoval-li by další výkon služby důležitý zájem služby nebo objasňování jeho činu, může být voják v záloze ve službě

zproštěn výkonu služby v jeho služebním zařazení a pověřen plněním jiných služebních úkolů než úkolů, které vyplývají z jeho služebního zařazení.

§ 12

Služební volno

(1) Voják v záloze ve službě má nárok na služební volno v délce až 5 dnů v kalendářním roce

a) při smrti rodiče, manžela, registrovaného partnera, druha, dítěte, sourozence, pěstouna, osvojitele nebo na vlastní svatbu,

b) v důsledku naléhavých rodinných důvodů v případech nemoci nebo úrazu dítěte, rodiče, manžela nebo registrovaného partnera, při kterých je okamžitá přítomnost vojáka nepostradatelná, nebo

c) při ošetřování dítěte, rodiče, manžela, registrovaného partnera nebo osoby žijící ve společné domácnosti.

(2) Voják v záloze ve službě má nárok na služební volno v délce 10 dnů výkonu služby při živelní pohromě, která postihla jeho nebo osobu uvedenou v odstavci 1.

(3) Doba služebního volna se započítává do celkové délky služby.

(4) Důvody zakládající nárok na služební volno je voják v záloze ve službě povinen prokázat.

(5) Vykonává-li voják v záloze službu v zahraniční operaci a umožňují-li to její podmínky, lze mu udělit služební volno v délce až 5 dnů za každé 3 měsíce trvání operačního nasazení.

(6) Služební volno uděluje služební orgán.

(7) Voják v záloze ve službě se místo udělení služebního volna ze služby předčasně propustí, pokud do ukončení jeho služby zbývá doba kratší než

a) doba služebního volna v případech uvedených v odstavci 1 navýšená o jeden den, nebo

b) 11 dnů v případě uvedeném v odstavci 2.

§ 13

Služební hodnocení

(1) Služební hodnocení vojáka v záloze ve službě zpracovává služební orgán po ukončení ucelené části výcviku nebo služby písemně a voják v záloze ve službě s ním musí být seznámen.

(2) Ministerstvo obrany (dále jen „ministerstvo“) stanoví vyhláškou postup při služebním hodnocení vojáka v záloze ve službě a jeho hlediska.

§ 14

Propuštění těhotné vojákyně ze služby

(1) Služební orgán neprodleně propustí ze služby vojákyni v záloze ve službě, která je těhotná, jestliže by podle lékařského posudku výkon služby představoval riziko pro její bezpečnost nebo zdraví anebo měl negativní účinek na těhotenství.

(2) Vojákyně v záloze ve službě neprodleně oznámí veliteli útvaru, že je těhotná, a tuto skutečnost doloží lékařskou zprávou.

ČÁST TŘETÍ

Omezení práv vojáka v záloze ve službě a kázeňské právo

§ 15

Sdružovací právo

Voják v záloze ve službě může vykonávat činnost ve prospěch politické strany, politického hnutí nebo odborové organizace pouze v době svého osobního volna a mimo vojenský objekt. Při této činnosti je vojákovi v záloze ve službě nebo vojákovi v aktivní záloze zakázáno nosit vojenský stejnokroj.

§ 16

Hospodářská práva

Voják v záloze ve službě může vykonávat jinou výdělečnou činnost pouze v době svého osobního volna, a to pokud to výkon vojenského zaměstnání nevylučuje.

§ 17

Kázeňský přestupek vojáka v záloze ve službě a řízení o něm

(1) Jako kázeňský přestupek se vyřídí též jednání vojáka v záloze ve službě mající znaky přestupku podle zákona upravujícího přestupky, pokud se tohoto jednání voják v záloze ve službě dopustil při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s jejím výkonem.

(2) Řízení o kázeňském přestupku vojáka v záloze podle odstavce 1 zahájí a o kázeňském přestupku rozhodne velitel útvaru, a to i v případě, že voják v záloze již není ve výkonu vojenské činné služby.

ČÁST ČTVRTÁ

Naturální a peněžní náležitosti

§ 18

Proviantní náležitosti

(1) Voják v záloze ve službě má nárok na bezplatné stravování.

(2) Vojákovi v záloze ve službě lze poskytnout jiné potraviny nebo náhradu v penězích namísto výdeje teplé stravy, pokud ji nebylo možné zabezpečit.

(3) Při souběhu nároku na náhradu v penězích namísto výdeje teplé stravy a cestovních náležitostí zabezpečujících jeho stravování náleží vojákovi v záloze ve službě cestovní náležitosti zabezpečující jeho stravování.

§ 21

Ubytování

(1) Voják v záloze ve službě má nárok na bezplatné ubytování poskytované ve vojenském ubytovacím zařízení. Pokud není možno poskytnout ubytování ve vojenském ubytovacím zařízení, je mu poskytnuto jiné přiměřené bezplatné ubytování.

(2) Nelze-li vojákovi v záloze ve službě poskytnout bezplatné ubytování, má nárok na náhradu prokázaných účelně vynaložených výdajů za ubytování v penězích.

§ 23

Peněžní náležitosti

(1) Peněžními náležitostmi se rozumí služné, příplatek za službu v zahraničí, zvláštní příplatek, odměna, motivační odměna, náborový a stabilizační příspěvek a náhrady podle § 18 a 21.

(2) Služné, příplatek za službu v zahraničí a zvláštní příplatek náleží vojákovi v záloze ve službě za každý započatý den služby.

(3) Vojákovi v záloze ve službě nevzniká nárok na peněžní náležitosti za den, ve kterém měl dobu neomluvené nepřítomnosti ve službě.

§ 24

Služné

Vojákovi v záloze ve službě náleží za dobu služby a kalendářní den následující po jejím ukončení služné podle hodnosti stanovené pro služební místo, na kterém je služebně zařazen, ve výši odpovídající služebnímu tarifu vojáka z povolání pro tuto hodnost.

§ 25

Příplatek za službu v zahraničí

Vojákovi v záloze ve službě vyslanému k výkonu služby v operačním nasazení náleží po dobu služby mimo území České republiky příplatek za službu v zahraničí, který náleží vojákovi z povolání vyslanému do zahraniční operace.

§ 25a

Náborový a stabilizační příspěvek

(1) Vojákovi v záloze, který dokončil vojenskou přípravu k získání základních vojenských znalostí a dovedností a nebyl po jejím dokončení hodnocen jako nevyhovující, lze, podle místa výkonu služby a druhu činnosti vykonávané na služebním místě, na kterém je služebně zařazen, přiznat při prvním zařazení do aktivní zálohy náborový příspěvek ve výši 30 000 Kč za každý celý rok zařazení do aktivní zálohy.

(2) Voják v záloze je povinen vrátit náborový příspěvek nebo jeho poměrnou část, pokud je vyřazen z aktivní zálohy z důvodů uvedených v § 35 odst. 1 písm. d), f) nebo h) anebo § 35 odst. 2. Poměrná část náborového příspěvku se určí na základě podílu počtu celých kalendářních měsíců, ve kterých byl voják v záloze skutečně zařazen do aktivní zálohy, a doby, na kterou byl původně zařazen.

(3) Vojákovi v záloze, který je znovu zařazen do aktivní zálohy, lze, podle místa výkonu služby a druhu činnosti vykonávané na služebním místě, na kterém je služebně zařazen, přiznat stabilizační příspěvek ve výši 2 000 Kč za každý celý kalendářní měsíc doby, na kterou je voják zařazen do aktivní zálohy. Ustanovení odstavce 2 se pro vrácení stabilizačního příspěvku nebo jeho poměrné části použije obdobně.

§ 26

Odměna

(1) Vojákovi v aktivní záloze, který konal v kalendářním roce vojenskou činnou službu v celkovém rozsahu alespoň 14 dnů nebo službu v operačním nasazení, náleží odměna ve výši 18 000 Kč ročně. Vojákovi v aktivní záloze se odměna při výsledku služebního hodnocení velmi dobrý navyšuje o 6 000 Kč a při výsledku výtečný se navyšuje o 9 000 Kč.

(2) Vojákovi v aktivní záloze náleží za každý kalendářní den, ve kterém konal vojenskou činnou službu, s výjimkou služby v operačním nasazení mimo území České republiky, zvýšená odměna, a to

a) 171 Kč, je-li zařazen v aktivní záloze alespoň 2 roky,

b) 214 Kč, je-li zařazen v aktivní záloze alespoň 4 roky,

c) 257 Kč, je-li zařazen v aktivní záloze alespoň 7 let,

d) 300 Kč, je-li zařazen v aktivní záloze alespoň 10 let, nebo

e) 343 Kč, je-li zařazen v aktivní záloze alespoň 13 let.

(3) Vojákovi v aktivní záloze, který při zařazení do aktivní zálohy studuje studijní program nebo jeho část na vysoké škole formou prezenčního studia a nedosáhl věku 26 let, náleží, pokud dokončil vojenskou přípravu k získání základních vojenských znalostí a dovedností a nebyl po jejím dokončení hodnocen jako nevyhovující, motivační odměna ve výši 6 000 Kč.

(4) Vojákovi v záloze, který není zařazen do aktivní zálohy a požádal o účast na vojenském cvičení podle branného zákona nebo byl povolán na vojenské cvičení na základě mimořádného opatření vlády, náleží, pokud dokončil vojenskou přípravu k získání základních vojenských znalostí a dovedností a nebyl po jejím dokončení hodnocen jako nevyhovující, odměna ve výši 15 000 Kč.

§ 27

Splatnost peněžních náležitostí

(1) Služné, příplatek za službu v zahraničí, zvláštní příplatek, zvýšená odměna a stanovené druhy náhrad jsou splatné v kalendářním měsíci následujícím po měsíci, ve kterém na ně vojákovi v záloze ve službě vzniklo právo. Při propuštění ze služby se služné, příplatek za službu v zahraničí, zvláštní příplatek, zvýšená odměna a stanovené druhy náhrad vyplatí v nejbližším pravidelném výplatním termínu.

(2) Peněžní náležitosti vyplácí vojenský správní úřad.

(3) Odměna podle § 26 odst. 1 se vyplácí jedenkrát za rok, a to do konce měsíce března následujícího po roce, za který odměna vojákovi v aktivní záloze náležela.

(4) Motivační odměna podle § 26 odst. 3, odměna podle § 26 odst. 4 nebo náborový příspěvek se vyplácí v nejbližším výplatním termínu po úspěšném dokončení vojenské přípravy k získání základních vojenských znalostí a dovedností.

(5) Dojde-li k vyřazení z aktivní zálohy v průběhu kalendářního roku, vyplatí se odměna do konce měsíce následujícího po měsíci, ve kterém došlo k vyřazení z aktivní zálohy.

(6) Stabilizační příspěvek se vyplácí do 60 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zařazení do aktivní zálohy.

§ 28

Výplata peněžních náležitostí

(1) Peněžní náležitosti se vyplácejí v české měně a zaokrouhlují se na celé koruny směrem nahoru. Poměrná část služného a zvláštního příplatku se vypočte jako podíl měsíční výše služného nebo zvláštního příplatku a počtu kalendářních dnů v příslušném kalendářním měsíci násobený počty kalendářních dnů vojenské činné služby. Do výpočtu poměrné části odměny nebo motivační odměny se zahrnuje i neúplný kalendářní měsíc, v němž byl voják zařazen v aktivní záloze.

(2) Peněžní náležitosti se vyplácejí bezhotovostně na platební účet určený vojákem v záloze ve službě, a to tak, aby byly na účet připsány nejpozději v den pravidelného výplatního termínu.

(3) Vojákovi v záloze ve službě při službě v operačním nasazení vyslanému do zahraničí lze na jeho žádost vyplatit v hotovosti zálohu na příplatek za službu v zahraničí, a to i v cizí měně. Pro přepočet příplatku za službu v zahraničí na cizí měnu se použije kurz vyhlášený Českou národní bankou pro první den v měsíci, za který příplatek náleží.

(4) Při měsíčním vyúčtování peněžních náležitostí předá ministerstvo vojákovi v záloze ve službě doklad obsahující údaje o jednotlivých složkách peněžních náležitostí a o provedených srážkách. Neumožňuje-li výkon služby předán tohoto dokladu, učiní tak služební orgán v nejbližším vhodném termínu. Na žádost vojáka v záloze ve službě mu služební orgán umožní nahlédnout do dokladů, na jejichž základě byly peněžní náležitosti vypočteny.

(5) Služební orgán může povolit vojákovi v záloze ve službě hotovostní výplatu peněžních náležitostí. Voják v záloze ve službě může písemně zmocnit k přijetí peněžních náležitostí v hotovosti jinou fyzickou osobu.

§ 29

Srážky ze služného, příplatku za službu v zahraničí a zvláštního příplatku

(1) Ze služného, příplatku za službu v zahraničí a zvláštního příplatku smí příslušný služební orgán srazit jen

a) daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti,

b) pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti,

c) pojistné na veřejné zdravotní pojištění,

d) pojistné na důchodové spoření,

e) nevyúčtovanou zálohu na cestovní náhrady nebo jiné nevyúčtované zálohy poskytnuté vojákovi v záloze ve službě k plnění služebních úkolů,

f) zálohu na příplatek za službu v zahraničí, kterou je voják v záloze ve službě povinen vrátit proto, že nebyly splněny podmínky pro jeho přiznání, nebo

g) částku postiženou výkonem rozhodnutí nařízeným soudem, správním úřadem, služebním orgánem nebo orgánem zmocněným k tomu jiným právním předpisem.

(2) Jinou srážku ze služného, příplatku za službu v zahraničí a zvláštního příplatku lze provést jen na základě dohody o srážkách z příjmu uzavřené mezi příslušným služebním orgánem a vojákem v záloze ve službě nebo vojákem v záloze.

(3) Pro určení pořadí a podmínek srážek podle odstavců 1 a 2 se použijí ustanovení zákoníku práce o srážkách z příjmu obdobně.

§ 30

Průměrný výdělek

(1) Pro zjištění průměrného výdělku se použijí ustanovení o průměrném výdělku zákoníku práce obdobně s tím, že mzdou nebo platem se rozumí služné a zvláštní příplatek. K ostatním peněžním náležitostem se nepřihlíží.

(2) Za odpracovanou dobu se pro účely zjištění průměrného výdělku považuje doba 40 hodin v kalendářním týdnu, která se rovnoměrně rozvrhne na obvyklé pracovní dny.

ČÁST PÁTÁ
Náhrada škody způsobené vojákovi v záloze ve službě

§ 31

Povinnost České republiky k náhradě škody

Škodu způsobenou vojákovi v záloze ve službě v přímé souvislosti s výkonem služby nebo pro výkon služby porušením právní povinnosti je povinna nahradit Česká republika.

§ 32

Povinnost nahradit škodu na věcech odložených vojákem v záloze ve službě

(1) Česká republika je povinna nahradit škodu na věcech, které voják v záloze ve službě při výkonu vojenské činné služby nebo v přímé souvislosti s ním odložil na určené nebo obvyklé místo, do výše 16 000 Kč.

(2) Jestliže škoda na věcech odložených vojákem v záloze ve službě byla způsobena jiným vojákem nebo jestliže nadřízený převzal tyto věci do úschovy, hradí se škoda bez omezení.

(3) Služební orgány jsou povinny vytvořit podmínky pro bezpečné ukládání věcí.

(4) Právo na náhradu škody zaniká, jestliže vznik škody voják v záloze ve službě bez zbytečného odkladu neohlásil nadřízenému, nejpozději však do 15 dnů ode dne, kdy se o vzniku škody dověděl.

(5) Česká republika má povinnost nahradit škodu způsobenou na věcech vojáka v záloze ve službě při výkonu vojenského zaměstnání nebo v přímé souvislosti s ním anebo při odvracení nebezpečí hrozícího životu nebo zdraví anebo škody hrozící majetku.

ČÁST ŠESTÁ

Zvláštní ustanovení o službě vojáka v aktivní záloze

§ 33

Zařazení do aktivní zálohy

(1) Pro zařazení vojáka v záloze do aktivní zálohy se použijí ustanovení zákona o vojácích z povolání upravující podmínky pro přijetí do služebního poměru vojáka z povolání obdobně. Překážkou pro zařazení do aktivní zálohy není členství v politické straně, politickém hnutí nebo odborové organizaci a výkon jiné výdělečné činnosti.

(2) V rozhodnutí o zařazení do aktivní zálohy se uvede hodnost, která vojákovi v aktivní záloze přísluší, vojenský útvar nebo vojenské zařízení, pro který je voják v aktivní záloze připravován, služební místo a jemu odpovídající hodnost, výše odměny nebo motivační odměny a doba zařazení do aktivní zálohy.

(3) U bývalého vojáka z povolání, který je zařazován do aktivní zálohy do dvou let po zániku služebního poměru vojáka z povolání, se před vydáním rozhodnutí o zařazení do aktivní zálohy podmínky podle odstavce 1 nezjišťují. To platí i v případě vydání dalšího rozhodnutí o zařazení vojáka do aktivní zálohy, které nabývá účinnosti dnem následujícím po dni skončení účinnosti předchozího rozhodnutí o zařazení do aktivní zálohy.

§ 34

Nezařazení do aktivní zálohy

Do aktivní zálohy se nezařazuje voják v záloze, kterému se podle § 25 odst. 1 a 2 branného zákona stanoví výjimka z povinnosti dostavit se k odvodnímu řízení a vykonávat mimořádnou službu.

§ 35

Vyřazení z aktivní zálohy

(1) Voják v aktivní záloze se z aktivní zálohy před uplynutím doby, na kterou byl do aktivní zálohy zařazen, vyřadí rozhodnutím ředitele krajského vojenského velitelství o vyřazení z aktivní zálohy z důvodu

a) zániku branné povinnosti,

b) vzniku překážky pro zařazení do aktivní zálohy uvedené v § 34,

c) zániku potřeby ozbrojených sil České republiky,

d) ztráty způsobilosti pro další výkon služby podle závěrů dvou po sobě jdoucích služebních hodnocení,

e) povolání do služebního poměru vojáka z povolání nebo přijetí do služebního poměru příslušníka bezpečnostního sboru,

f) pozbytí podmínky, která je stanovena pro zařazení do aktivní zálohy,

g) dosažení důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění, nebo

h) odnětí hodnosti.

(2) Vojáka v aktivní záloze lze vyřadit z aktivní zálohy před uplynutím doby, na kterou byl do ní zařazen, na základě jeho žádosti z důvodů zvláštního zřetele hodných. Žádost musí voják v aktivní záloze doplnit doklady osvědčujícími tvrzený důvod a podat příslušnému vojenskému správnímu úřadu.

(3) Za důvody zvláštního zřetele hodné podle odstavce 2 se považují zejména

a) smrt, závažné onemocnění nebo úraz osoby uvedené v § 12 odst. 1 vyžadující dlouhodobou osobní přítomnost vojáka v aktivní záloze,

b) živelní pohroma, která postihla vojáka v aktivní záloze nebo osobu vojákovi blízkou,

c) sociální nebo majetkové obtíže vojáka v aktivní záloze,

d) skutečnost, že se voják v aktivní záloze stane otcem anebo osvojitelem dítěte nebo mu bylo dítě svěřeno do pěstounské péče rozhodnutím soudu a o toto dítě osobně pečuje,

e) skutečnost, že vojákyně v aktivní záloze je těhotná, stane se matkou nebo osvojitelkou dítěte nebo jí bylo dítě svěřeno do pěstounské péče rozhodnutím soudu a o toto dítě osobně pečuje, nebo

f) případ, kdy voják v aktivní záloze na základě rozhodnutí soudu nebo orgánu státní správy pečuje o osobu mladš 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I, nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II až IV podle zákona o sociálních službách, pokud žije s vojákem ve společné domácnosti a tuto péči jí nemůže poskytovat jiný člen rodiny vojáka v aktivní záloze; podmínka společné domácnosti se nevyžaduje, jde-li o osobu blízkou.

(4) Voják v aktivní záloze se z aktivní zálohy vyřadí dnem stanoveným v rozhodnutí ředitele krajského vojenského velitelství o vyřazení z aktivní zálohy.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 4 se při ukončení předurčení vojáka v záloze předurčeného podle § 5b branného zákona použijí obdobně.

(6) Ředitel krajského vojenského velitelství může na základě žádosti vojáka v aktivní záloze rozhodnout o jeho setrvání v aktivní záloze i po dosažení důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění, pokud je to v souladu se zájmy služby. Při rozhodování se rovněž přihlíží k odbornosti vojáka, dosavadnímu průběhu jeho služby, jeho morálním vlastnostem, zdravotní způsobilosti a k jeho účasti v zahraničních operacích.

Finanční podpora zaměstnavateli

§ 36

(1) Zaměstnavateli, který není organizační složkou státu nebo příspěvkovou organizací podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla státního rozpočtu, jehož zaměstnanec zařazený do aktivní zálohy nekonal práci pro překážku v práci v obecném zájmu z důvodu povolání k výkonu plánovaného vojenského cvičení nebo plánované služby v operačním nasazení, vzniká právo na poskytnutí finanční podpory ve výši dvou třetin průměrné hrubé měsíční nominální mzdy v národním hospodářství naposledy zveřejněné Českým statistickým úřadem přede dnem nástupu vojenské činné služby (dále jen „průměrná mzda“).

(2) Zaměstnavatel podle odstavce 1, jehož zaměstnanec zařazený do aktivní zálohy nekonal práci pro překážku v obecném zájmu z důvodu povolání k výkonu neplánovaného vojenského cvičení nebo neplánované služby v operačním nasazení, má za tuto dobu nárok na finanční podporu ve výši průměrné mzdy.

(3) Nekonal-li voják v aktivní záloze vojenské cvičení nebo službu v operačním nasazení celý kalendářní měsíc, náleží zaměstnavateli podle odstavce 1 poměrná část finanční podpory za dny, ve kterých u zaměstnance trvala překážka v práci. Pro účely určení poměrné části finanční podpory zaměstnavateli se použije rovnoměrné rozložení pracovní doby od pondělí do pátku.

§ 37

(1) Plánovaným vojenským cvičením nebo službou v operačním nasazení vojáka v aktivní záloze se pro potřeby tohoto zákona rozumí vojenská činná služba, jejíž předpokládané datum zahájení a ukončení je vojákovi v aktivní záloze a jeho zaměstnavateli oznámeno vojenským správním úřadem do 30. listopadu kalendářního roku předcházejícího době výkonu činné služby vojáka v aktivní záloze v prvním pololetí následujícího roku nebo do 31. května na druhé pololetí příslušného kalendářního roku, anebo do 30 dnů od zařazení vojáka v záloze do aktivní zálohy na probíhající kalendářní pololetí.

(2) O přiznání finanční podpory zaměstnavateli na základě jeho žádosti rozhodne vojenský správní úřad místně příslušný podle místa trvalého pobytu vojáka v aktivní záloze. Žádost o finanční podporu zaměstnavateli lze podat nejdříve den následující po ukončení vojenského cvičení vojáka v aktivní záloze; v případě služby v operačním nasazení lze žádost podat nejdříve poslední den kalendářního čtvrtletí, ve kterém byla služba v operačním nasazení vojákem vykonána.

(3) Vojenský správní úřad vyplatí finanční podporu zaměstnavateli do 30 dnů ode dne nabytí právní moci

rozhodnutí podle odstavce 2 na platební účet určený zaměstnavatelem, a to ve výši částky zaokrouhlené na celé koruny směrem nahoru.

§ 38

Osoba samostatně výdělečně činná má při povolání k výkonu vojenského cvičení nebo služby v operačním nasazení právo na finanční podporu. Pro stanovení její výše a podmínek přiznání se použijí ustanovení § 36 a 37 obdobně.

§ 39

Rekondiční pobyt pro vojáka zařazeného do aktivní zálohy

(1) Vojákovi v aktivní záloze, který konal službu v zahraniční operaci po dobu nejméně 90 dnů vcelku, může být poskytnut rekondiční pobyt v trvání 14 kalendářních dnů k upevnění zdravotního stavu. Rekondiční pobyt není výkonem vojenské činné služby.

(2) Rekondiční pobyt se poskytuje na žádost vojáka v aktivní záloze podanou příslušnému vojenskému správnímu úřadu tak, aby byl zahájen nejpozději do 90 kalendářních dnů ode dne návratu vojáka v aktivní záloze ze zahraniční operace.

(3) Rekondiční pobyt organizuje a náklady s ním spojené hradí ministerstvo.

§ 40

Pozastavení zařazení do aktivní zálohy

(1) Výkon služby v aktivní záloze se pozastaví vojákovi nebo vojákyni v aktivní záloze, nemůže-li vykonávat službu ve svém služebním zařazení z důvodu

a) nemožnosti vykonávat službu na dosavadním služebním místě s přihlédnutím k jejímu těhotenství,

b) mateřské dovolené za podmínek vzniku nároku na čerpání mateřské dovolené u žen v pracovním poměru,

c) rodičovské dovolené,

d) rodičovské dovolené po dobu, po kterou se vojákyni poskytuje peněžitá pomoc v mateřství podle zákona o nemocenském pojištění, nebo

e) povolání do služebního poměru vojáka z povolání na dobu kratší než 2 roky.

(2) Doba pozastavení výkonu služby v aktivní záloze se nezapočítává do doby zařazení do aktivní zálohy.

(3) Po pominutí důvodů pro pozastavení výkonu služby v aktivní záloze se voják v aktivní záloze zařadí na služební

místo podle potřeb zajišťování obrany státu s přihlédnutím k úrovni jeho vycvičenosti a odborné připravenosti.

ČÁST SEDMÁ

Společná, přechodná a zrušovací ustanovení

Společná ustanovení

§ 41

Účastníkem řízení ve věcech služby je voják v záloze ve službě, bývalý voják v záloze ve službě, voják v aktivní záloze, bývalý voják v záloze nebo pozůstalí po nich.

§ 43

Personálním rozkazem se podle tohoto zákona rozhoduje ve věcech výkonu služby vojáka v záloze o

a) zařazení do hodnostního sboru a jmenování do hodnosti,

b) služebním zařazení,

c) pozastavení výkonu služby v aktivní záloze,

d) odvelení,

e) zproštění výkonu služby,

f) stanovení služného,

g) stanovení příplatku za službu v zahraničí, nebo

h) stanovení zvláštního příplatku.

§ 44

Odvolání proti personálnímu rozkazu a rozhodnutí o odnětí hodnosti nemá odkladný účinek.

§ 45

Vojákovi v záloze, který byl dočasně uznán neschopným výkonu služby pro nemoc a propuštěn z výkonu vojenské činné služby podle § 14 odst. 1 písm. b) branného zákona, poskytne příslušný vojenský správní úřad náhradu mzdy nebo platu ve výši průměrného výdělku stanoveného podle § 30. Náhrada se poskytne od prvního dne následujícího po dni propuštění z vojenské činné služby až do dne, ve kterém by byla poskytnuta náhrada mzdy nebo platu po dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény podle zákoníku práce naposledy.

§ 45a

(1) Ministerstvo může poskytovat vojákovi v záloze, který je předurčen podle § 5b branného zákona nebo který se dobrovolně připravuje k obraně státu podle zákona o zajišťování obrany České republiky[2]), péči spočívající v zajišťování zdravotních služeb, vytváření podmínek pro soustavné vzdělávání, udržování nebo prohlubování kvalifikace v zájmu služby, vytváření podmínek pro uspokojování kulturních, rekreačních a tělovýchovných potřeb a zájmové činnosti. Rozsah péče se stanoví v závislosti na rozsahu a náročnosti dobrovolné přípravy nebo udržování anebo prohlubování kvalifikace ve vojenské odbornosti, pro kterou je předurčen podle § 5b branného zákona.

(2) Voják v aktivní záloze může i v době mimo vojenskou činnou službu při činnosti v zájmu výkonu služby užívat majetek, s nímž je příslušné hospodařit ministerstvo, a s ním spojené služby; to platí i pro užívání vojenského materiálu s výjimkou vojenské výzbroje a vojenské techniky.

§ 46

(1) Působnost ředitele krajského vojenského velitelství vykonává ředitel Vojenského zpravodajství podle § 33 a 35 u osob, které žádají o zařazení do aktivní zálohy ve služebním zařazení u Vojenského zpravodajství nebo mají být z této aktivní zálohy vyřazeny.

(2) Působnost vojenského správního úřadu vykonává ředitel Vojenského zpravodajství podle § 3, 27, 37, 45 a 48 u vojáků v aktivní záloze ve služebním zařazení u Vojenského zpravodajství.

§ 47

Na služební poměr vojáků v záloze podle tohoto zákona se ustanovení § 5 odst. 5, § 6 odst. 2, 5 a 6, § 6a, § 7 odst. 5 až 9, § 10, 10a, 11, 12, 18 až 20, 21a, 22, 32 až 38, 42, § 59 odst. 2 písm. g), § 60, 61, 61a, 64, 68a, 68e až 68g, 69, 70, 70a, 70b, 70c, 77, 97, 97a, 131 až 143 zákona o vojácích z povolání nepoužijí.

§ 48

Přechodná ustanovení

(1) Vojákovi v záloze, který má přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona hodnost štábní rotmistr nebo podpraporčík, přísluší ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hodnost praporčík a vojákovi v záloze, který má přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona hodnost podporučík, přísluší ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hodnost poručík.

(2) Vojenská cvičení vojáků v záloze naplánovaná přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, která proběhnou po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, oznámí příslušný vojenský správní úřad vojákovi v aktivní záloze a jeho zaměstnavateli nejpozději do 1 měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Odměnu podle § 83a zákona č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a

o některých právních poměrech vojáků v záloze, ve znění zákona č. 128/2002 Sb., na kterou vzniklo právo do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, vyplatí příslušný vojenský správní úřad nejpozději do 30 kalendářních dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 49

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Zákon č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze.

2. Část druhá zákona č. 128/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon), ve znění zákona č. 238/2000 Sb., zákon č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze, a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

3. Část třicátá první zákona č. 413/2005 Sb., o změně zákonů v souvislosti s přijetím zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

4. Část osmá zákona č. 305/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

5. Část dvanáctá zákona č. 306/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

6. Část třetí zákona č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii).

7. Nařízení vlády č. 39/2008 Sb., kterým se upravuje výše služného vojáků v záloze povolaných na vojenské cvičení

8. Vyhláška č. 271/1999 Sb., kterou se stanoví výše zástupného a příplatků a podrobnější podmínky k poskytování peněžních náležitostí vojákům v základní nebo náhradní službě a vojákům v záloze povolaným na vojenské cvičení.

9. Vyhláška č. 272/1999 Sb., o rozsahu a způsobu poskytování naturálních náležitostí vojákům v základní nebo náhradní službě a vojákům v záloze povolaným na vojenské cvičení.

ČÁST OSMÁ
Účinnost

§ 50

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2016.

Hamáček v. r.

Zeman v. r.

Sobotka v. r.

[1]) § 2a zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

[2]) § 52 zákona č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů.